

ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความเข้าใจเนื้อหาพยากรณ์อากาศที่มีล่ามภาษามือไทยและคำบรรยายแทนเสียงระหว่างคนบกพร่องทางการได้ยิน คนหูหนวกกับคนหูปกติ

Correlation of Gratification and Perception in Weather Forecast Program Using Thai Sign Language Interpreter and Captioning between Hearing Impaired, Deaf and Normal Hearing

ไวยวุฒิ วุฒิอรรถสาร*

Waiyawut Wuthiastarsarn*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความเข้าใจเนื้อหาพยากรณ์อากาศที่มีล่ามภาษามือไทยและคำบรรยายแทนเสียงระหว่างคนบกพร่องทางการได้ยิน คนหูหนวก กับคนหูปกติ การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความเข้าใจเนื้อหาพยากรณ์อากาศที่มีล่ามภาษามือไทยและคำบรรยายแทนเสียงและความพึงพอใจระหว่าง

---

* อาจารย์ประจำหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
39 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
ช่องทางการติดต่อ 02-549-4500 ต่อ 4525 Email: waiyawut_w@rmutt.ac.th

* Lecturer at Bachelor of Technology Program in Photography and Cinematography Technology, Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathum Thani, Thailand E-mail: waiyawut_w@rmutt.ac.th

คนบกพร่องทางการได้ยิน คนหูหนวก และคนหูปกติ โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่จำนวน 200 คน เป็นการศึกษาความพึงพอใจและการรับรู้เนื้อหาที่มีต่อรายการพยากรณ์อากาศ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการดูรายการที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง รายการที่มีบริการล่ามภาษามือ ส่วนการหาความสัมพันธ์การรับรู้เนื้อหาจากรายการโทรทัศน์กับความพึงพอใจ พบว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างความพึงพอใจในรายการที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง รายการที่มีบริการล่ามภาษามือ ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับการให้บริการเพื่อเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการและคนด้อยโอกาสตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การรับรู้, ล่ามภาษามือ, คำบรรยายแทนเสียง

Abstract

The purpose of this study is to find out the relationship between hearing impaired, deaf, and normal hearing people's gratification and perception of the content of a weather forecast program using a Thai sign language interpreter and captioning. A total of 200 samples were used in the study. The findings revealed that the captioning and Thai sign language interpreter were satisfactory to the viewers of the program. There was a link found between satisfaction with the weather program with captioning and Thai sign language interpretation and assessment of the content. The

results are consistent with the services offered to disabled and disadvantaged persons in order to get access to the television program, as well as with the National Broadcasting and Telecommunications Commission's policies.

Keyword: gratification, perception, sign language interpreter, captioning

ความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการและคนด้อยโอกาส ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรื่อง การส่งเสริมคุ้มครองสิทธิคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2559 กำหนดให้มีการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ได้แก่ บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินและคนพิการทางการเห็นได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้จากกิจการโทรทัศน์ บริการเสียงบรรยายภาพเป็นบริการเพื่อทำให้คนพิการทางการเห็น ส่วนคนพิการทางการได้ยิน ได้แก่ ผู้บกพร่องทางการได้ยินและคนหูหนวกสามารถเข้าถึงกิจการโทรทัศน์ผ่านการให้บริการล่ามภาษามือและคำบรรยายแทนเสียง

ในการกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการและคนด้อยโอกาส ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ได้ให้กิจการโทรทัศน์ดำเนิน

การโดยกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกโดยการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิคนพิการ ให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการ ได้แก่ บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ โดยมีการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ตั้งแต่ พ.ศ. 2559 ซึ่งการให้บริการทั้ง 3 ประเภทนี้จะต้องดำเนินการให้บริการในกิจการโทรทัศน์ตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนดอย่างครบถ้วน

ตารางที่ 1 แสดงสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
บริการล่ามภาษามือ (ร้อยละ)	5	5	7	7	9
บริการคำบรรยายแทนเสียง (ร้อยละ)	40	40	50	50	60
บริการเสียงบรรยายภาพ (ร้อยละ)	5	5	7	7	10

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.)*

* สัดส่วนการให้บริการฯ ถูกกำหนดจากแผนยุทธศาสตร์แผนแม่บทกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในประเทศไทยโดยมีการวางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการและผู้ด้อยโอกาส โดยมีตัวชี้วัดที่ 5 ที่กำหนดให้ สำนักงาน กสทช. มีมาตรการสนับสนุนการประกอบกิจการที่ปฏิบัติตามมาตรการในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ คนสูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ซึ่งได้มีการประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรื่อง การส่งเสริมคุ้มครองสิทธิคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2559 โดยสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) กำหนดให้มีการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ได้แก่ บริการล่ามภาษามือ (sign language) บริการคำบรรยายแทนเสียง (closed captioning) และบริการเสียงบรรยายภาพ (audio description) (ธนกร ศรีสุขใส อ้างถึงใน ไวยวุฒิ วุฒิอรรถสาร, 2562)

จากตารางที่ 1 แสดงสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพจะเห็นว่าบริการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ประเภทคำบรรยายแทนเสียงมีสัดส่วนมากกว่าบริการประเภทอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะจำนวนผู้รับรู้และใช้ประโยชน์จากบริการคำบรรยายแทนเสียง มีมากที่สุด ผู้รับบริการมีตั้งแต่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประกอบด้วยผู้ที่เป็นคนหูตึงและคนหูหนวก ที่สามารถอ่านภาษาไทยได้ นอกเหนือไปจากคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่จะรับรู้และใช้ประโยชน์จากคำบรรยายแทนเสียงแล้ว คนชราที่มีประสาทการได้ยินที่เสื่อมถอยลงจนไม่สามารถได้ยินเสียงได้ดังเดิมก็สามารถใช้การอ่านคำบรรยายแทนเสียงเพื่อสามารถเข้าถึงรายการโทรทัศน์ได้ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยที่ต้องการเรียนรู้ภาษาไทยก็ยังสามารถรับรู้และใช้ประโยชน์จากคำบรรยายแทนเสียงได้อีกด้วย ส่วนบริการล่ามภาษามือและเสียงบรรยายภาพจะมีจำนวนผู้รับรู้และใช้ประโยชน์น้อยกว่า จึงทำให้สัดส่วนของการให้บริการที่กฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการและคนด้อยโอกาสกำหนดไว้ มีสัดส่วนน้อยกว่าคำบรรยายแทนเสียง

ในบริบทของการสื่อสารของวัฒนธรรมของคนหูหนวกซึ่งใช้ภาษามือในการสื่อสารนั้น ประกอบด้วยการสะกดนิ้วมือ การใช้สีหน้า ท่าทาง รวมถึงการใช้ริมฝีปากประกอบกันเพื่อสื่อความหมาย ซึ่งสุดถนอม รอดสว่าง (2561) ได้ให้ความหมายของภาษามือว่า เป็นการสื่อสารโดยใช้การเคลื่อนไหวของมือประกอบกับท่าทางของร่างกายและสีหน้า เป็นการสื่อสารทางภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ ในสังคมคนหูหนวกจะมีการเรียนภาษามือที่ไ้ระหว่างกัน ดังนั้นคนหูตึงหรือคนหูหนวกจึงต้องการคำบรรยายแทนเสียงซึ่งเป็นบริการสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทหนึ่งที่สามารถทำให้เข้าถึงรายการโทรทัศน์ได้มาทดแทน แต่การให้บริการด้านคำบรรยายแทนเสียง หรือ captioning ในรายการโทรทัศน์ที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยมักจะให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแยกออกจากบริการล่ามภาษามือ ซึ่งในการพิจารณา

ในมุมมองเชิงวัฒนธรรม การให้บริการล่ามภาษามือเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการสื่อสารของคนหูหนวกมากกว่าการสื่อสารผ่านตัวอักษรอย่างคำบรรยายแทนเสียง เพราะในความเป็นจริงแล้วภาษามือจะมีความแตกต่างกับภาษาพูดเพราะภาษามือมีลักษณะเฉพาะและมักจะถูกพัฒนามาอย่างเฉพาะเจาะจงในชุมชนคนหูหนวก แตกต่างไปจากคำบรรยายแทนเสียง ซึ่งเป็นภาษาเขียนที่มาจากภาษาพูดของคนหูปกติ (Neves, 2007) ในประเทศแถบยุโรปและอเมริกาต่างก็มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงและบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ไปพร้อม ๆ กัน แต่บริการทั้งสองประเภทนี้มักจะมีการให้บริการแยกจากกันในสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากในการรายงานข่าวสดจากสถานีโทรทัศน์มักจะมีบริการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงประเภทใดประเภทหนึ่งในรายการโทรทัศน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสะดวกและความประหยัดค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการ (Romero Fresco, 2009)

ในการรับรู้ของมนุษย์ตามหลักทฤษฎีของผู้รับสาร โดย Baran and Davis (2012) ได้กล่าวถึงสื่อมวลชนไม่อาจจะส่งผลต่อผู้รับสารเหมือนกันทุกคน เพราะแต่ละบุคคลจะมีการเลือกสรร และเลือกเปิดรับ เลือกจดจำ และเลือกรับรู้แนวคิดดังกล่าวจึงอาจจะนำมาตั้งข้อสันนิษฐานในการเลือกเปิดรับบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่รายการโทรทัศน์ให้บริการไว้ ประกอบกับความพึงพอใจในรายการโทรทัศน์ที่เกิดจากการเข้าถึงและสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารของรายการโทรทัศน์ที่เกิดจากการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น คนหูหนวกอาจมีความพึงพอใจต่อรายการโทรทัศน์ที่มีการให้บริการล่ามภาษามือ หรือ คนหูตึงที่อาจมีความพึงพอใจต่อรายการโทรทัศน์ที่มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ โควิด-19 หรือ โควิด - 19 ทำให้ผู้ประกอบการข่าวและล่ามภาษามือต้องสวมหน้ากากอนามัยตามมาตรการที่ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

(ศบค) กำหนด ปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ประกาศข่าวและล่ามภาษามือต้องสวมหน้ากากอนามัยปิดบัง จึงทำให้ผู้ชมที่เป็นคนหูหนวกหรือหูตึงที่ต้องการรับรู้คำพูดจากผู้ประกาศด้วยวิธีการอ่านริมฝีปาก (lip reading) ไม่สามารถอ่านริมฝีปากจากผู้ประกาศและล่ามภาษามือได้ เนื่องจากถูกหน้ากากอนามัยที่สวมใส่อยู่ปิดบังไว้ ดังนั้นในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 จึงจำเป็นต้องมีการให้บริการผู้บกพร่องทางการได้ยินที่ประกอบด้วยคนหูตึงหรือคนหูหนวกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค) ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่คนพิการและคนด้อยโอกาสที่ควรจะได้รับบริการพื้นฐานจากรัฐในฐานะของพลเมือง นอกจากนี้ยังเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการและคนด้อยโอกาส ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ที่กำหนดไว้อีกด้วย

ภาพที่ 1 ผู้ประกาศข่าวสวมหน้ากากอนามัยตาม ศบค กำหนด
ที่มา: สถานีโทรทัศน์ PPTV รายการเข้มข่าวเย็น

ภาพที่ 2 ล่ามภาษามือสวมหน้ากากอนามัยตาม สบค กำหนด
ที่มา: สถานีโทรทัศน์ PPTV รายการเที่ยงทันข่าว

การศึกษาวิจัยนี้จึงเป็นการสำรวจการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อ
การเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการและคนด้อยโอกาส โดยทั้งนี้การศึกษาวิจัยได้
สำรวจความเห็นของคนทั่วไปซึ่งเป็นคนหูปกติด้วย เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของผู้ใช้
บริการในกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย ผู้ชมรายการโทรทัศน์ที่ทำการศึกษาวิจัย
ในครั้งนี้ประกอบด้วย คนบกพร่องทางการได้ยินที่แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ** คือ 1.
คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่าน
ทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป 2. คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่
เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหาก
ตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 26 เดซิเบล
(ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการ
ทางการศึกษา พ.ศ. 2552, 2552)

** บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินซึ่งจำแนกได้ 2 ประเภทคือ คนหูตึง คนหูหนวก ตามหลักเกณฑ์
และวิธีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง “กำหนดประเภทและ
หลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552”

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจเพื่อการศึกษาความพึงพอใจของรายการโทรทัศน์ที่มีการให้บริการล่ามภาษามือ และคำบรรยายแทนเสียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความพึงพอใจของบริการล่ามภาษามือ และบริการคำบรรยายแทนเสียง ของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินซึ่งจำแนกได้ 2 ประเภทคือ คนหูตึง คนหูหนวก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552, 2552) และนำกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนหูบกตมารวมศึกษาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย โดยการวัดผลการรับรู้เนื้อหารายการโทรทัศน์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจจากรายการโทรทัศน์ประเภทพยากรณ์อากาศ สาเหตุที่เลือกรายการพยากรณ์อากาศเนื่องจากเป็นรายการที่เสนอข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวันและเป็นรายการที่ปราศจากเนื้อหาที่มีความรุนแรงซึ่งเหมาะสมกับจริยธรรมการวิจัยในคน^{***} (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2562) โดยรายการมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงและบริการล่ามภาษามือ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 ตัวอย่าง โดยการเลือกจากกรณีไม่ทราบสัดส่วนประชากรและไม่ทราบจำนวนประชากร เมื่อใช้สูตรของ Khazanie อ้างถึงในละเอียด ศิลา น้อย (2560) เพื่อการศึกษาสัดส่วนประชากรโดยไม่ทราบจำนวนประชากร กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้คลาดเคลื่อนได้ 7% จะได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 196 ราย หรือประมาณ 200 ตัวอย่าง การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้ Application ใน Google Forms เพื่อเปิดรายการโทรทัศน์

---

^{***} หลักจริยธรรมการวิจัยในคนได้ระบุในแนวทางปฏิบัติหลักจริยธรรมข้อ 2. กำหนดให้ผู้วิจัยประเมินความเสี่ยงหรืออันตรายที่อาจเกิดจากการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกรายการพยากรณ์อากาศนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพราะไม่มีความเสี่ยงหรืออันตรายต่อผู้ถูกสำรวจทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงอันตรายต่อสถานะทางสังคมและฐานะทางการเงิน และอันตรายทางกฎหมาย

ในรูปแบบวิดีโอคลิปที่มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงและบริการล่ามภาษามือ เพื่อให้กลุ่มผู้ชมรายการสามารถเข้าถึงเนื้อหารายการได้ โดยทำการสำรวจผ่านช่องทางการเผยแพร่ทางโซเชียลมีเดีย ได้แก่ Application Line และ Facebook Thai Deaf TV เนื่องจากเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารและเป็นพื้นที่ของชุมชนของคนหูหนวกที่สื่อสารเรื่องราวเกี่ยวกับการผลิตรายการเพื่อคนหูหนวก โดยทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2565 จนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้

ภาพที่ 3 การเก็บข้อมูล Facebook Thai Deaf TV
ที่มา: Facebook Thai deaf TV

ผลการศึกษา

ผลสำรวจพบว่า มีผู้ให้ข้อมูลที่เป็นเพศชาย 82 คนและเพศหญิง 118 คน รวม 200 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลเพศ

เพศ	จำนวน (คน)
เพศชาย	82
เพศหญิง	118
รวม	200

ผู้ให้ข้อมูลในการสำรวจครั้งนี้เป็นคณูหนวก จำนวน 96 คน คนหูตึง จำนวน 38 คน และคนหูปกติ จำนวน 66 คน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลระดับการได้ยิน

ระดับการได้ยิน	จำนวน (คน)
คนหูหนวก	96
คนหูตึง	38
คนหูปกติ	66
รวม	200

การสำรวจกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยแบ่งระดับอายุ พบว่ามีผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับอายุ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลระดับอายุ

ระดับอายุ	จำนวน
ต่ำกว่า 25 ปี	110
25 ปี – 35 ปี	37
36 ปี – 45 ปี	30
46 ปี – 50 ปี	12
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	11
รวม	200

จากตารางที่ 4 อธิบายว่าผู้ทำการให้ข้อมูลเป็นกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีจำนวนมากที่สุด และกลุ่มที่อายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด เมื่อสอบถามถึงความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ผู้ให้ข้อมูลเป็นคนที่มึระดับการได้ยินที่แตกต่างกัน พบว่า มีระดับความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง

	ระดับความพึงพอใจ					รวม	ค่าเฉลี่ย	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ลักษณะตัวอักษร	46 (23.0)	70 (35.0)	46 (23.0)	20 (10.0)	18 (9.0)	200 (100.0)	3.530	1.207
ขนาดของตัวอักษร	51 (25.5)	58 (29.0)	50 (25.0)	29 (14.5)	12 (6.0)	200 (100.0)	3.535	1.190
สีของตัวอักษร	52 (26.0)	52 (26.0)	56 (28.0)	29 (14.5)	11 (5.5)	200 (100.0)	3.525	1.182
จำนวนตัวอักษร	53 (26.5)	64 (32.0)	47 (23.5)	21 (10.5)	15 (7.5)	200 (100.0)	3.595	1.199
เวลาการปรากฏตัวอักษร	53 (26.5)	74 (37.0)	40 (20.0)	26 (13.0)	7 (3.5)	200 (100.0)	3.700	1.103
รวม							3.577	0.974

จากตารางที่ 5 อธิบายว่า ความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในด้านเวลาการปรากฏตัวอักษรมีมากที่สุดและความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในด้านสีของตัวอักษรมีน้อยที่สุด เมื่อสอบถามถึงความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือ ผู้ให้ข้อมูลเป็นคนที่มึระดับการได้ยินที่แตกต่างกันพบว่ามึระดับความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ระดับความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือ

	ระดับความพึงพอใจ					รวม	ค่าเฉลี่ย	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ขนาดของล่ามภาษามือ	69 (34.5)	68 (34.0)	35 (17.5)	20 (10.0)	8 (4.0)	200 (100.0)	3.850	1.124
ตำแหน่งของล่ามภาษามือ	73 (36.5)	71 (35.5)	19 (9.5)	25 (12.5)	12 (6.0)	200 (100.0)	3.840	1.217
สีฉากหลังของล่ามภาษามือ	67 (33.5)	62 (31.0)	38 (19.0)	25 (12.5)	8 (4.0)	200 (100.0)	3.775	1.158
การแสดงท่าภาษามือของล่ามภาษามือ	73 (36.5)	67 (33.5)	30 (15.0)	17 (8.5)	13 (6.5)	200 (100.0)	3.850	1.194
การแต่งกายของล่ามภาษามือ	94 (47.0)	50 (25.0)	32 (16.0)	16 (8.0)	8 (4.0)	200 (100.0)	4.030	1.147
รวม							3.869	1.005

จากตารางที่ 6 อธิบายว่า ความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือในด้านการแต่งกายของล่ามภาษามือมีมากที่สุดและความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือในด้านสีฉากหลังของล่ามภาษามือน้อยที่สุด จากตารางที่ 5 และตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในการให้บริการทั้งสองแบบ โดยมีความพึงพอใจของการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงที่ค่าเฉลี่ย 3.577 (ตารางที่ 5) และมีความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือที่ค่าเฉลี่ย 3.869 (ตารางที่ 6) ในการสำรวจพบว่าผู้ชมรายการที่เป็นคนที่มีระดับการได้ยินที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง จำแนกตามระดับการได้ยินเสียง

ระดับการได้ยินเสียง	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	df	p.
คนหูปกติ	66	3.688	0.960	3.155	199	0.045*
คนหูตึง	38	3.226	0.866			
คนหูหนวก	96	3.640	1.002			
รวม	200	3.577	0.974			

จากตารางที่ 7 อธิบายว่าคนที่มีความรู้ระดับการได้ยินประเภทคนหูตึงมีความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงต่ำกว่าคนหูหนวกและคนหูปกติ เมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสำหรับการทดสอบเพื่อให้ทราบกลุ่มระดับการได้ยินเสียง ที่มีความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) ในการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ซึ่งได้ผลการทดสอบดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง จำแนกตามกลุ่มระดับการได้ยินเสียง

กลุ่มระดับการได้ยินเสียง	$\bar{x}$	คนหูปกติ	คนหูตึง	คนหูหนวก
		3.688	3.226	3.640
คนหูปกติ	3.688	-	0.462* (0.020)	0.048 (0.754)
คนหูตึง	3.226	-0.462* (0.020)	-	-0.413* (0.026)
คนหูหนวก	3.640	-0.048 (0.754)	0.413* (0.026)	-

จากตารางที่ 8 อธิบายว่าคนหูตึงมีความพึงพอใจในการให้บริการ คำบรรยายแทนเสียงน้อยกว่าคนหูปกติ และมีความพึงพอใจในการให้บริการ คำบรรยายแทนเสียงน้อยกว่าคนหูหนวก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แตกต่างจากการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือที่พบว่าผู้ชมรายการที่เป็นคนที่มีระดับการได้ยินที่แตกต่างกันกลับมีความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือ จำแนกตามระดับการได้ยินเสียง

ระดับการได้ยินเสียง	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	df	p.
คนหูปกติ	66	3.976	0.910	2.571	199	0.079
คนหูตึง	38	3.542	1.184			
คนหูหนวก	96	3.925	0.975			
รวม	200	3.869	1.005			

จากตารางที่ 9 อธิบายว่าระดับการได้ยินที่แตกต่างกันกลับมีความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาผลของการรับรู้ในเนื้อหาของรายการที่มีการให้บริการล่ามภาษามือและบริการ คำบรรยายแทนเสียงโดยจำแนกตามกลุ่มระดับการได้ยินเสียง พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนการรับรู้เนื้อหารายการ จำแนกตามระดับการได้ยินเสียง

ระดับการได้ยินเสียง	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	df	p.
คนหูปกติ	66	5.379	3.195	1.027	199	0.360
คนหูตึง	38	4.921	2.972			
คนหูหนวก	96	5.771	3.233			
รวม	200	5.480	3.173			

จากตารางที่ 10 อธิบายว่าคนที่มึ่ระดับการได้ยินที่แตกต่างกัน มีการรับรู้เนื้อหารายการไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นจากค่าเฉลี่ยการรับรู้ในเนื้อหาของรายการที่มีค่าไม่แตกต่างกันมากนักเมื่อพิจารณาตามระดับการได้ยิน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ยังพบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เนื้อหารายการที่มีความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือ และระดับความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง โดยการใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

		การรับรู้เนื้อหา รายการ	ความพึงพอใจการ ให้บริการล่าม ภาษามือ	ความพึงพอใจ การให้บริการคำ บรรยายแทน เสียง
การรับรู้เนื้อหา รายการ	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 200	0.258** 0.000 200	0.191** 0.007 200
ความพึงพอใจการ ให้บริการล่ามภาษา มือ	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	0.258** 0.000 200	1 200	0.721** 0.000 200
ความพึงพอใจการ ให้บริการคำ บรรยายแทนเสียง	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	0.191** 0.007 200	0.721** 0.000 200	1 200

จากตารางที่ 11 อธิบายว่าการรับรู้เนื้อหารายการมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือและความพึงพอใจการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยิ่งผู้ชมมีการรับรู้เนื้อหารายการมาก ก็จะมียิ่งมีความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือและการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงมากขึ้นเช่นกัน ในขณะเดียวกัน ความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือยังมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ยิ่งผู้ชมมีความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือมาก ก็จะมียิ่งมีความพึงพอใจในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงมากในทิศทางเดียวกัน และทำให้ผู้ชมรายการที่เป็นคนที่มีระดับการได้ยินที่แตกต่างกันสามารถรับรู้เนื้อหารายการมากขึ้นด้วย

สรุปผลและอภิปราย

จากการศึกษาวิจัยนี้พบว่า การให้บริการล่ามภาษามือและบริการคำบรรยายแทนเสียงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับคนหูปกติ คนหูตึง และคนหูหนวกได้โดยเมื่อพิจารณาจากการรับรู้เนื้อหารายการที่เป็นผลลัพธ์แสดงจากค่าเฉลี่ย โดยพบว่า การให้บริการล่ามภาษามือและบริการคำบรรยายแทนเสียงสามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการได้ยินแตกต่างกันมีการรับรู้เนื้อหารายการได้ไม่แตกต่างกัน แต่กลับพบว่า คนหูตึงมีความพึงพอใจคำบรรยายแทนเสียงในค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการได้ยินอื่น (ดูตารางที่ 7) แม้ว่าในความเป็นจริงแล้วจากผลการศึกษาวิจัยก่อนหน้านี้จะพบว่าคนหูตึงจะใช้การอ่านควบคู่ไปกับการฟังโดยใช้อุปกรณ์ช่วยฟัง (hearing aids) และมักจะมีระดับความพึงพอใจต่อบริการคำบรรยายแทนเสียงในระดับสูง ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการโทรทัศน์ที่นำมาให้กลุ่มตัวอย่างชมเป็นการใช้คำบรรยายแทนเสียงชนิดคำต่อคำ (verbatim caption) ซึ่งเป็นการนำพิมพ์ทุกตัวอักษรจากคำพูด การมีตัวหนังสือจำนวนมากนี้อาจทำให้คนหูตึงไม่สามารถอ่านข้อความจำนวนมากได้ทัน ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Wieczorek et al. (2011) ที่ศึกษาโดยใช้ อุปกรณ์ตรวจจับการเคลื่อนไหวของนัยน์ตา (eyetracking system) พบว่า ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินใช้ระยะเวลาการเคลื่อนที่ของนัยน์ตาเวลาการอ่านคำบรรยายแทนเสียงแบบตัดต่อ (edited caption) น้อยกว่าคำบรรยายเสียงชนิดคำต่อคำ (verbatim caption) ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้คำบรรยายเสียงชนิดคำต่อคำ จึงอาจทำให้ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นคนหูตึงใช้ความพยายามในการอ่านคำบรรยายแทนเสียงอย่างมาก จึงมีผลต่อความพึงพอใจในการชมรายการน้อยกว่าคนหูปกติและคนหูหนวก (ดูตารางที่ 7) และเมื่อพิจารณา

จากรายละเอียดของการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสำหรับการทดสอบ โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) ในการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ก็พบว่า คนหูตึงมีความพึงพอใจต่อคำบรรยายแทนเสียง (ซึ่งเป็นคำบรรยายแทนเสียงชนิดคำต่อคำ) น้อยกว่าคนหูหนวกและคนหูปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดูตารางที่ 8)

อีกปัจจัยหนึ่งคือการให้บริการล่ามภาษามือที่ปรากฏเป็นกรอบภาพริมจอโทรทัศน์ก็อาจเป็นสิ่งที่เพิ่มความลำบากในการอ่านคำบรรยายแทนเสียง การมีบริการล่ามภาษามือไปพร้อมกับการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงร่วมด้วยอาจจะรบกวนการอ่านตัวอักษรที่เป็นการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงของคนหูตึง ทำให้คนหูตึงไม่ได้อ่านตัวอักษรที่ปรากฏในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงอย่างสะดวก ทั้งนี้เนื่องจากคนหูตึงเป็นผู้บกพร่องทางการได้ยินที่มีการเรียนรู้ภาษาเขียนซึ่งเป็นภาษาของคนหูปกติ ระบบของภาษาเขียนและภาษามือเป็นคนละอย่างกัน ดังนั้นเมื่อมีการให้บริการล่ามภาษามือที่ปรากฏเป็นกรอบภาพริมจอโทรทัศน์จึงเป็นสิ่งรบกวน (noise) ที่ทำให้ต้องละสายตาไปจากการอ่านคำบรรยายแทนเสียง สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Jensema et al. (2000) พบว่า รูปแบบการมองของผู้ชมรายการโทรทัศน์จะมองที่กลางจอภาพก่อนแล้วจึงกวาดสายตามามองดูที่ คำบรรยาย ดังนั้นรายการโทรทัศน์ที่มีกราฟิกปรากฏในจอภาพจะทำให้รบกวนการอ่านคำบรรยายแทนเสียงได้ด้วยเช่นกัน เพราะภาพที่ปรากฏขึ้นไม่ว่าจะเป็นภาพถ่าย แอนิเมชัน หรือกราฟิกที่ฉายไปพร้อมกันในจอโทรทัศน์ ก็อาจจะเป็นสิ่งรบกวนการอ่านคำบรรยายแทนเสียงของคนหูตึงด้วย

ภาพที่ 4 การให้บริการล่ามภาษามือและภาพกราฟิกในรายการโทรทัศน์
ที่มา: แบบสอบถาม Google Forms จาก Facebook Thai deaf TV

ส่วนการบริการประเภทล่ามภาษามือสำหรับช่วยให้คนหูหนวกสามารถเข้าถึงเนื้อหารายการโทรทัศน์ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า คนหูหนวกมีความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือ ในขณะที่เดียวกันก็มีความเข้าใจเนื้อหารายการในระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับคนหูปกติและคนหูตึง (ดูตารางที่ 10) อธิบายได้ว่าเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของการให้บริการล่ามภาษามือในการศึกษาวิจัยก่อนหน้า พบว่า คนหูหนวกมีความพึงพอใจในการให้บริการในค่าเฉลี่ยมากกว่าคนหูตึง ทั้งนี้เพราะจากการศึกษาวิจัยของ Neves (2007) อธิบายว่า คนหูหนวกใช้ภาษามือในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังนั้นรายการโทรทัศน์ที่มีการให้บริการล่ามภาษามือจะทำให้คนหูหนวกมีความพึงพอใจในการชมรายการโทรทัศน์มากขึ้น และเมื่อมีความพึงพอใจในรายการโทรทัศน์ที่มีการให้บริการล่ามภาษามือก็ส่งผลให้มีความเข้าใจในเนื้อหารายการมากขึ้นด้วย (Neves, 2007) ดังแสดงให้เห็นจากวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (ดูตารางที่ 11) สิ่งนี้ให้ความสำคัญในการเลือกใช้ประโยชน์ที่ขึ้นกับความพึงพอใจของผู้ใช้สื่อ ซึ่งคนหูหนวกที่ใช้ภาษามือในการสื่อสารย่อมเลือกใช้ประโยชน์จาก

รายการที่มีบริการประเภทล่ามภาษามือ จึงทำให้คนหูหนวกมีความพึงพอใจในการให้บริการล่ามภาษามือ ซึ่งผลที่ตามมาคือคนหูหนวกที่ชมรายการที่มีบริการล่ามภาษามือจะสามารถรับรู้เนื้อหารายการเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Baran and Davis (2012) ทำให้แต่ละบุคคลที่มีระดับการได้ยินที่แตกต่างกันจะมีการเลือกสรร และเลือกเปิดรับ เลือกจดจำ และเลือกรับรู้ การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่แตกต่างกันด้วย

การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเข้าถึงรายการโทรทัศน์เป็นสิ่งจำเป็นในการประกอบกิจการโทรทัศน์ ทั้งนี้เป็นการสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงแก่ผู้ชม เนื่องจากสังคมแห่งสารสนเทศ คนที่มีความบกพร่องหรือพิการจึงจำเป็นต้องมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ซึ่งถือว่าเป็นบริการสาธารณะ คนหูหนวกควรได้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงรายการโทรทัศน์ประเภทล่ามภาษามือ ส่วนคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ประกอบด้วยคนหูหนวก ภายหลัง และคนหูตึง ตลอดจนจนถึงคนที่มีประสาทการรับฟังเสียงที่ผิดปกติจากอุบัติเหตุ หรือโรคภัยไข้เจ็บ จำเป็นต้องได้รับบริการคำบรรยายแทนเสียง อีกทั้งคนทั่วไปที่เป็นคนหูปกติที่มีประสาทสัมผัสด้านการได้ยินเสียงยังเป็นปกติอยู่ก็สามารถใช้บริการคำบรรยายแทนเสียงได้ในกรณีที่เมื่อเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ในสถานที่ที่มีเสียงดังรบกวน หรือแม้แต่คนทั่วไปที่มีการเสื่อมประสิทธิภาพทางการได้ยินเมื่อแก่ชราก็สามารถเข้าถึงรายการโทรทัศน์ได้จากการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงได้ ซึ่งการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงควรให้ความสำคัญต่อลักษณะของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีของตัวอักษร จำนวนตัวอักษร และ เวลาการปรากฏตัวอักษร ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ชมรายการโทรทัศน์ และสามารถช่วยสร้างความรับรู้ในเนื้อหาของรายการเพิ่มขึ้น ผลของการศึกษาวิจัยนี้สนับสนุนส่งเสริมให้

มีรายการโทรทัศน์ที่มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงและการให้บริการล่ามภาษามือ โดยสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ที่ส่งเสริมคุ้มครองสิทธิคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ควรศึกษาวิธีการสร้างมาตรฐานของบริการสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ บริการคำบรรยายแทนเสียงมาตรฐานหรือบริการล่ามภาษามือมาตรฐาน เนื่องจากการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกมีความแตกต่างกันในบริการแต่ละประเภท อีกทั้งยังต้องการคุณภาพการให้บริการที่เป็นมาตรฐานเพื่อให้คนพิการและคนด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงบริการของกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป

บรรณานุกรม

- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552. (2552, 8 มิถุนายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 126 ตอนพิเศษ 80 ง. หน้า 45-47.
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคณพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์. (2559, 5 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 133 ตอนพิเศษ 35 ง. หน้า 6-13.
- พงศธร ลอตระกูล, ชื่นจิต เจริญพงษ์ และ ล่ามภาษามือสุภักข์ชานันท์ รัญญะวิทย์ (2565, 21 มีนาคม). *รายการเที่ยงทันข่าว*. บริษัทบางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด.
- ละเอียด ศิลาน้อย. (2560). การใช้สูตรทางสถิติ (ที่ถูกตัด) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยเชิงปริมาณในทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. *วารสารวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 12(2), 50-61.
- ไวยวุฒิ วุฒิอรรถสาร. (2562). ปัจจัยความสำเร็จในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือบนจอโทรทัศน์ ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 13 ความพลิกผันของศาสตร์มนุษย์และสังคมในยุคดิจิทัล* (น. 476-490). คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2562). *แนวทางจริยธรรมการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1*. ผู้แต่ง.
- สุชาติ นิมานวล และ ทิวาพร เทศทิศ (2565, 10 มกราคม). *รายการเข้มข่าวเย็น*. บริษัทบางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด.

- สุดถนนอม รอดสว่าง. (2561). แนวทางการเขียนบทรายการโทรทัศน์ภาษามือ
เต็มจอสำหรับคนพิการทางการได้ยิน. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต*,
12(2), 325–355.
- Thai deaf TV [facebook post]. *F live ผ่านทางเพจ คนหูหนวกรู้ ลู่วิดีโอ และ
Thai Deaf TV ทุกวันศุกร์*. เฟสบุ๊ก. [https://m.facebook.com/deaf
tvthailand/](https://m.facebook.com/deaf_tvthailand/)
- Baran, S., & Davis, D. (2012). *Mass communication theory* (6th ed.).
Wadsworth.
- Jensema, C., Sharkawy, S. E., Danturthi, R. S., Burch, R., & Hsu, D. (2000).
Eye movement patterns of captioned television viewers.
American Annals of the Deaf, 145(3), 275–285.
- Neves, J. (2007). Of pride and prejudice: The divide between subtitling
and sign language interpreting on television. *Sign Language
Translator and Interpreter*, 1(2), 251–274.
- Romero Fresco, P. (2009). More haste than speed: Edited versus
verbatim respoken subtitles. *Vigo International Journal of
Applied Linguistics*, 6, 109–133.
- Wieczorek, A. M., Klyszejko, Z., Szarkowska, A., & Krejtz, I. (2011).
Accessibility of subtitling for the hearing - impaired. *Proceedings
of the Conference: Interfejs uzytkownika-Kansei w praktyce*
(pp. 27-33). Warszawa.